

MAŽEIKIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „BURATINAS“ VAIKŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪROS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mažeikių lopšelio-darželio „Buratinas“ (toliau – Darželio) pirmosios pagalbos organizavimo, vaikų apžiūros dėl asmens higienos, pedikuliozės ir niežų, darbuotojų veiksmų vaikui susirgus ar patyrus traumą Darželyje ir teisėtų vaiko atstovų informavimo, pagalbos pagal gydytojų rekomendacijas užtikrinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis LR sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-450 „Dėl sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą, pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlių ir pirmosios pagalbos rinkinių“ (HN 75:2016, 2022-04-25 Nr.V-818 pakeitimai); LR sveikatos apsaugos ministro ir švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. V-966/V-672 „Visuomenės sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašas“; LR švietimo ir mokslo ministro įsakymas 2000 m. vasario 11 d. Nr. 113 „Dėl moksleivių nelaimingų atsitikimų tyrimo, registravimo ir apskaitos nuostatų“; LR sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. V- 69 „Dėl privalomojo pirmosios pagalbos mokymo programos, privalomojo higienos įgūdžių mokymo programos ir privalomojo mokymo apie alkoholio ir narkotikų žalą žmogaus sveikatai mokymo programos patvirtinimo“; LR sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. V-93 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikmokyklinio priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymu; Lietuvos Respublikos apsaugos ministro 2016 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-966 „Visuomenės sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašas“; Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centro ir Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Infekcinių ligų, dermatovenerologijos ir mikrobiologijos klinikos parengtomis rekomendacijomis „Pedikuliozės epidemiologinė priežiūra ir kontrolė“ (Vilnius, 2007) (<http://www.ulac.lt/uploads/tekstai/rekomendacijos/pedikul1.pdf>).

2. Tvarka reglamentuoja pirmosios pagalbos organizavimą Darželyje, vaikų apžiūrą dėl asmens higienos, pedikuliozės, niežų, darbuotojų veiksmus vaikui susirgus ar patyrus traumą Darželyje taip pat teisėtų vaiko atstovų informavimą apie Darželyje patirtą traumą ar ūmų sveikatos sutrikdymą ir pagalbos pagal gydytojų rekomendacijas užtikrinimą (vaistų laikymo, išdavimo, naudojimo ir kt.) ir veiksmų eigą.

II. PIRMOSIOS PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

3. Darželis privalo sudaryti saugias ugdymo (si) ir darbo sąlygas ugdytiniams ir darbuotojams.

4. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, direktoriaus skirtas atsakingas asmuo ir Darželyje dirbantys mokytojai turi mokėti teikti pirmąją medicinos pagalbą asmenims, kurių gyvybei ar sveikatai dėl nelaimingo atsitikimo įstaigoje arba ūminės pavojingos ligos gresia pavojus:

- 4.1. įvertinti pagrindinius gyvybės požymius (sąmonę, kvėpavimą, širdies veiklą);
- 4.2. atlikti dirbtinį kvėpavimą ir išorinį širdies masažą;

4.3. gaivinti netekus sąmonės, užspringus, išstiktus šoko, perkaitus, išstikus saulės smūgio ar elektros traumos, pavojingos gyvybei būklės dėl ūmių ligų, apsinuodijimų bei traumų atvejais

5. Mokytojai, mokytojų padėjėjai ugdymui turi užtikrinti vaikų saugumą ugdymo proceso, organizuotų renginių, sporto varžybų, išvykų ir ekskursijų metu.

6. Darželio patalpose, lengvai pasiekiamoje vietoje turi būti pirmosios pagalbos rinkiniai, kurių sudėtis ir apimtis turi atitikti teisės aktų reikalavimus. Už pirmosios pagalbos rinkinio priežiūrą ir jo papildymą atsakingas direktoriaus skirtas atsakingas asmuo arba visuomenės sveikatos priežiūros specialistas.

7. Pirmosios pagalbos rinkiniu gali naudotis asmenys, teikiantys pirmąją pagalbą.

8. Darželyje įvykusios traumos, įvykiai nelaimingo atsitikimo metu registruojami teisės aktų nustatyta tvarka. Nelaimingus atsitikimus registruoja direktoriaus skirtas atsakingas asmuo, atsakingas už vaikų saugą Darželyje.

9. Ūmiai susirgus vaikui ar įvykus nelaimingam atsitikimui, mokytojai nedelsdami apie vaiko sveikatos būklę informuoja Darželio direktorių, direktoriaus skirtą atsakingą asmenį arba visuomenės sveikatos priežiūros specialistą ir vaiko tėvus/globėjus bei kitas institucijas, numatytas teisės akte.

10. Įvykus traumai, nelaimingam atsitikimui, incidentui ar sužinojus apie juos, Darželio pedagogai, direktoriaus skirtas atsakingas asmuo, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, nedelsiant teikia pirmąją pagalbą, praneša direktoriui, kviečia greitąją medicinos pagalbą (toliau - GMP), tel. 112.

11. Iškvietus GMP ir kol atvyks tėvai, jei vaikas gabenamas į gydymo įstaigą, jį lydi mokytojas arba visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, jam nesant, kitas Darželio direktoriaus paskirtas asmuo.

12. Kiekviena situacija ar nelaimingas atsitikimas analizuojami (atliekamas tyrimas), aptariamai Darželio mokytojų taryboje, pritaikomos prevencinės priemonės, informuojama Darželio bendruomenė.

III. APŽIŪROS DĖL VAIKŲ ASMENS HIGIENOS, PEDIKULIOZĖS IR NIEŽŲ ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMO TVARKA

13. Vaikų asmens higienos, pedikuliozės ar niežų profilaktikos organizavimą ir patikrinimą atlieka direktoriaus skirtas atsakingas asmuo arba visuomenės sveikatos priežiūros specialistas.

14. Vaikų tėvai/globėjai, pasirašydami Mokymosi sutartį, išsako savo sutikimą Darželyje vykdyti vaikų asmens higienos, pedikuliozės, niežų patikrinimo procedūrą.

15. Vaikų apžiūros metu nustačius pedikuliozę ar niežų atvejus, į Darželį vaikams draudžiama eiti:

15.1. tėvų atsisakymas ar neturėjimas galimybių panaudoti pedikuliozės ar niežų naikavimo priemonių;

15.2. socialiai negatyvus vaiko elgesys Darželyje, dalinantis apsikrėtimo riziką;

15.3. visuomenės sveikatos specialisto ir darželio administracijos elgesio reikalavimų, kuriais siekiama užkirsti kelią ligų plitimo rizikai, nepaisymas.

16. Patikrinimą rekomenduojama atlikti po atostogų ir pagal epidemiologines reikmes.

17. Privaloma imtis visų priemonių, kad ugdytinis būtų apsaugotas nuo viešo izoliavimo. Pokalbiai ir kiti veiksmai su ugdytiniais ir jų tėvais būtų korektiški, konfidencialūs, suteikiant apsaugoti juos nuo pažeminimo ir kitų neigiamų pasekmių.

18. Prieš kiekvieną patikrinimą vaikams yra paaiškinama kas bus daroma ir kodėl tai reikia daryti.

19. Patikrinimas yra atliekamas patalpoje, kurioje yra vandens bei muilo.

20. Vaikas, kuriam įtariama pedikuliozė ar niežai, neturi būti atskirtas nuo kitų vaikų, jis gali likti Darželyje iki atvyks tėvai/globėjai jo pasiimti.

21. Baigus patikrinimą ir įtarus pedikuliozės ar niežų atvejį, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas ar direktoriaus skirtas atsakingas asmuo, privalo informuoti mokytoją, pastarasis - auklėtinio tėvus/globėjus telefonu ar tiesiogiai. Tėvams/globėjams suteikti informaciją apie pedikuliozės ir niežų profilaktiką.

22. Vaikas į Darželį gali sugrįžti tik tada, kai yra visiškai išgydyta pedikuliozė (t. y. nerandama nei utėlių, nei glindų) ar niežai.

23. Darželis gali pareikalauti iš tėvų raštiško patvirtinimo, kuriame tėvai /globėjai nurodo, kokiomis priemonėmis ir kada buvo pradėtas gydymas nuo pedikuliozės ar niežų.

24. Užfiksavus užkrečiamų ligų (pedikuliozės ar niežų) atvejus Darželyje, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas ar direktoriaus skirtas atsakingas asmuo, teisės aktų numatyta tvarka, informuoja reikalingas institucijas ir vykdo prevencijos priemones.

25. Nuolatinė dezinfekcija Darželyje, kai yra reglamentuojamos oro lašelinės ir žarnyno infekcijos, atliekama pagal galiojančias higienos normas.

IV. DARBUOTOJŲ VEIKSMAI VAIKUI SUSIRGUS AR PATYRUS TRAUMĄ IR TEISŲ VAIKO ATSTOVŲ INFORMAVIMAS APIE DARŽELYJE PATIRTĄ TRAUMĄ AR SVEIKATOS SUTRIKDYMĄ ORGANIZAVIMAS

26. Darželyje vaikus kiekvieną rytą apžiūri ir vėliau jų būvimą kasdien stebi grupės mokytoja ir mokytojos padėjėja ugdymui.

27. Vaikui susirgus Darželyje:

27.1. mokytojas apie pablogėjusią vaiko sveikatos būklę nedelsdamas informuoja vaiko tėvus/globėjus, direktoriaus skirtą atsakingą asmenį arba visuomenės sveikatos priežiūros specialistą;

27.2. direktoriaus skirtas atsakingas asmuo arba visuomenės sveikatos priežiūros specialistas įvertina, ar vaikas gali laukti tėvų/globėjų grupėje arba vaikas tėvų/globėjų laukia sveikatos kabinete;

27.3. jei kyla įtarimų, kad vaikas serga užkrečiamąją liga, jis atskiriamas nuo kitų vaikų ir stebimas iki atvyks tėvai/globėjai;

27.4. įvykus nelaimingam atsitikimui (traumos atveju) lauke, sporto salėje ir kt., esant galimybei vaikas paguldomas jo buvimo vietoje (žiemos metu – įnešamas į vidų) ir skubiai kviečiamas visuomenės sveikatos specialistas arba direktoriaus skirtas atsakingas asmuo.

27.5. Esant būtinumui, grupės mokytoja ar direktoriaus skirtas atsakingas asmuo arba visuomenės sveikatos priežiūros specialistas nedelsdami kviečia greitąją medicinos pagalbą, telefonu 112 ir informuoja tėvus/globėjus.

28. Susirgimų užkrečiamosiomis ligomis atveju bei karantino metu grupėse atliekamas valymas ir dezinfekavimas pagal higienos reikalavimus.

29. Vaiką pasiimti iš Darželio tėvams/globėjams būtina:

29.1. kai vaikui įtariami/nustatomi ūmių užkrečiamųjų ligų požymiai (karščiuoja, dūsta, skundžiasi skausmu, viduriuoja, vemia, kosėja, turi nežinomos kilmės bėrimo elementų), įvairių traumų atvejais, apžiūrų metu randama utėlių ir glindų, įtariami niežai;

29.2. vaiko liga riboja jo dalyvavimą veikloje;

29.3. vaiko būklė/liga kelia pavojų kitų vaikų ir darbuotojų sveikatai.

29.4. vaiko būklė reikalauja didesnės kompetencijos ir dėmesio, negu jie gali suteikti, nepažeisdami kitų vaikų interesų.

30. Užfiksavus užkrečiamų ligų (vėjaraupiai, tymai, skarlatina ir kt.) atvejus Darželyje, direktoriaus skirtas atsakingas asmuo arba visuomenės sveikatos priežiūros specialistas vykdo prevenciją, pateikia tėvams informaciją apie tam tikrų ligų profilaktiką.

V. PAGALBOS PAGAL GYDYTOJŲ REKOMENDACIJAS UŽTIKRINIMAS (VAISTŲ LAIKYMO, IŠDAVIMO, NAUDOJIMO IR KT.) IR VEIKSMŲ EIGA

31. Sveikatos priežiūros specialistas arba direktoriaus skirtas atsakingas asmuo užtikrina pagalbą vaikui pagal gydytojų rekomendacijas ir vadovaujasi direktoriaus įsakymu patvirtintu mokinių sergančių lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis, savirūpos proceso organizavimo tvarkos aprašu. Vykdo atitinkamos pagalbos pagal gydytojų rekomendacijas administravimą (vaistų laikymą, išdavimą, naudojimą ir kt.).

32. Esant poreikiui, Darželio direktorius numato vietą grupės patalpoje, kurioje pagal gydytojų paskyrimą vaikai, sergantys lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis, įvykdo paskirtas rekomendacijas.

33. Darželio direktorius su šiuo Aprašo punktu supažindina grupės mokytojus, direktoriaus skirtą atsakingą asmenį arba visuomenės sveikatos priežiūros specialistą.

34. Darželio grupės pedagogas pateikia vaikui vaistus tik tą laikotarpį, kuris yra nurodytas savirūpos plane. Grupės pedagogai, pirmi pradėjęs duoti vaistus, ir toliau yra atsakingi už vaistų vaikui davimą.

35. Tėvai (globėjai) turi pateikti originalioje pakuotėje su informaciniu lapeliu. Ant pakuotės turi būti užrašytas vaiko, kuriam skirti vaistai, vardas ir pavardė. Bet koku atveju pirma vaisto dozė turėtų būti suvartota vaikui esant namie.

36. Vaistus vaikui darželyje gali duoti ir vaiko tėvai (globėjai).

37. Siekiant išvengti vaisto vartojimo klaidų kiekvieną kartą vaikui duodant vaistą patikrinti:

38.1. ar tai tas vaikas, kuriam vaistas išrašytas;

38.2. ar tai tas vaistas;

38.3. ar teisinga vaisto dozė;

38.4. ar teisingas laikas;

38.5. ar teisingas vaisto vartojimo būdas.

39. Vaikas vaistą turi suvartoti tik stebint atsakingam asmeniui.

40. Esant poreikiui, tėvams (globėjams) sudaromos sąlygos naudoti repalentus nuo vabzdžių ar apsauginius kremus nuo saulės ugdymo proceso metu. Tėvai raštiškai pateikia prašymą leisti naudoti vaikui priemones vabzdžiams atbaidyti ar apsauginius kremus nuo saulės, nurodant priemonės pavadinimą, kaip ja naudotis ir kitą darželiui (auklėtojoms) svarbią informaciją. NVSC rekomenduoja įsigyjant priemones visų pirma pasitikrinti ar šie yra įtraukti į

Lietuvoje autorizuotų biocidinių produktų duomenų bazę adresu <https://biocidai.nvsc.lt/>.
Ką vertėtų žinoti apie priemones vabzdžiams atbaidyti? | Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos (lrv.lt) įj.

Priemonės įsigijimu pasirūpina tėvai (globėjai).

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

43. Aprašo vykdymą pagal savo kompetenciją kontroliuoja Darželio direktorius ar jo skirti atsakingi asmenys.

44. Darželio darbuotojai gali dirbti tik teisės aktų nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatą ir įgiję higienos žinių, o mokytojai, mokytojų padėjėjai ugdymui, kiti specialistai ir pirmosios pagalbos pažymėjimus.

45. Atsakingi asmenys atsako už pirmos pagalbos teikimą, už pagalbos pagal gydytojų rekomendacijas užtikrinimą, veiksmų vaikui susirgus ar patyrus traumą Darželyje ir teisėtų vaiko atstovų informavimo apie Darželyje patirtą traumą ar ūmų sveikatos sutrikdymą organizavimą ir vykdymą.

46. Mokytojas, kiti asmenys atsakingi už veiksmų vaikui susirgus ar patyrus traumą Darželyje ir teisėtų vaikų atstovų informavimo apie darželyje patirtą traumą ar ūmų sveikatos sutrikdymą organizavimą ir vykdymą.

47. Mokytojas, kiti atsakingi asmenys atsako už vaikų sergančių lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis (pvz. cukriniu diabetu, bronchine astma, ar kita), kuriems reikia vartoti vaistus pagal gydytojo rekomendacijas ir sudarytą Savirūpos planą (sudaro sveikatos priežiūros specialistas kartu su tėvai(globėjais)), vaistų administravimo organizavimą ir vykdymą.

48. Darželio direktorius supažindina darbuotojus su šio Aprašo nuostatomis

49. Aprašas skelbiamas Darželio interneto svetainėje adresu www.buratinas.lt

---